

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№3

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELITIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLİYALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODELİ	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEKANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLİYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEKANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDA AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPTSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Dilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TALIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnova Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiziddinova	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI	224
Xolmirmayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEXANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQARISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'yumurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'ozdiyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLİYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кизи	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLİYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Didora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIVAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafuz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIVAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abduvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQARISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
Зайналов Ж.Р. , Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI	561
Nasriddinov Zaynoddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdunosirovich	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
O'rinov Komiljon Kozimovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
Meliyev X.T.	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
Ismailova Gulruh Faxriddinovna	
HUDUDLARDA MOLIAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
Razikov Ulug'bek Zaripovich	
QURILISHDA INNOVATION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov	

QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI

B.K.Abdusamatov

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti,
“Biznes boshqarish” kafedrası dotsenti, i.f.n

I.A.Yusupov

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti,
“Biznes boshqarish” kafedrası, mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Maqolada qurilish sohasida innovatsion faoliyat masalalari tahlil qilinib, innovatsiyalarning asosiy turlari tasnifi hamda innovatsion faoliyatning maqsadlari yoritilgan. Shuningdek, qurilishda innovatsiyalardan foydalanish orqali iqtisodiy samaradorlikka erishish imkoniyatlari yuzasidan fikr va mulohazalar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: innovatsiya, samaradorlik, innovatsion faoliyat, texnologik rivojlanish, investitsiya, strategiya, innovatsion salohiyat, yashil iqtisodiyot.

Abstract. The article examines innovative activities in construction, highlighting the classification of the main types of innovations in the construction sector as well as the objectives of innovative activity. In addition, views and considerations are presented regarding the possibility of achieving economic efficiency through the use of innovations in construction.

Keywords: innovation, efficiency, innovative activity, technological development, investment, strategy, innovative potential, green economy.

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы инновационной деятельности в строительстве, освещаются классификация основных видов инноваций в строительной отрасли, а также цели инновационной деятельности. Кроме того, представлены мнения и суждения о возможности достижения экономической эффективности при использовании инноваций в строительстве.

Ключевые слова: инновация, эффективность, инновационная деятельность, технологическое развитие, инвестиции, стратегия, инновационный потенциал, зелёная экономика.

KIRISH

Bugungi kunda respublikamizdagi mahalliy korxonalarning, jumladan, qurilish sohasidagi korxonalarning innovatsion faolligini oshirishga qaratilgan turli chora-tadbirlar ishlab chiqilmoqda va amaliyotga tatbiq etilmoqda. Binobarin, iqtisodiyot rivojlanishining harakatlantiruvchi kuchi ilmiy yutuqlar, yangi texnika va texnologiyalarni o'zlashtirish hamda samarali boshqaruvga asoslangan ijobiy o'zgarishlardan iboratdir. Buning natijasida iqtisodiy faoliyat subyektlari o'rtasida innovatsiyalarni o'zaro almashish va ularni amaliyotga joriy etish bilan bog'liq jarayonlar yanada faollashmoqda.

Jahonda global qurilish jarayonlarining tezkor o'zgarishi, iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik omillarning murakkablashuvi qurilishni samarali boshqarishga bo'lgan e'tiborni yanada kuchaytirmoqda. Bu holat hududiy qurilish majmualarida innovatsion faoliyatni kengaytirishga turtki bermoqda. Ma'lumotlarga ko'ra, 2021-yilda jahon qurilish bozori hajmi 11 521,4 mlrd AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2028-yilga borib bu ko'rsatkichning 17 248 mlrd AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda [2].

Qurilish jarayonida innovatsiyalar bugungi kunda tadbirkorlik subyektlarining barqarorligini mustahkamlash va iqtisodiy rivojlanishini ta'minlashning muhim shartlaridan biri sifatida qaralmoqda. Arxitektura-qurilish amaliyotida imkoniyatlarning kengayishi va aholining turli ehtiyojlari ortib borayotgani sababli innovatsion qurilish faoliyati hozirgi vaqtda qurilish kompaniyalari faoliyatining eng dolzarb yo'nalishlaridan biriga aylanmoqda. Mazkur yo'nalish samaradorligi esa ko'p jihatdan loyihalarni boshqarish standartlarini amaliyotda samarali qo'llash darajasiga bog'liqdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Iqtisodiyot rivojlanishida qurilish tarmog'i muhim o'rinlardan birini egallaydi. Bu holat uning ishlab chiqarish va noishlab chiqarish maqsadlaridagi asosiy fondlarni shakllantirish va rivojlantirishga ko'rsatadigan hal qiluvchi ta'siri bilan izohlanadi.

Qurilish iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlari bilan bevosita bog'liq bo'lib, moddiy yoki nomoddiy xarakterdagi aktivlar shaklida manfaatdor shaxslarning ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladigan ijtimoiy foydali ne'matlarning yaratilishini ta'minlaydi [4].

Qurilish tarmog'i tovarlar, ishlar va xizmatlar ishlab chiqarishda hal qiluvchi omil bo'lib, iqtisodiyotning moddiy bazasini yaratadi [5].

Yangi texnologik tartibga o'tishning zamonaviy sharoitida qurilish tarmog'ida ham innovatsion faoliyatga katta e'tibor qaratilishi zarur. Ilmiy adabiyotlarda "innovatsiya" tushunchasini izohlashga nisbatan turli yondashuvlar mavjud. Jumladan, innovatsiyalar ehtiyojlarni qondirishda ilm-fan va texnikaning zamonaviy yutuqlariga asoslangan, ilgari qo'llanilgan usullar bilan solishtirganda foydali samarani oshirishga xizmat qiladigan jarayonlar sifatida talqin etiladi [4].

I. R. Rustambekovning qarashlariga ko'ra, innovatsiya mahsulotni yaratish, ishlab chiqarish va sotishga nisbatan raqiblardan o'zib ketish imkonini beruvchi yangicha yondashuvdir. Shu sababli innovatsion faoliyatning maqsadi intellektual imkoniyatlardan foydalanish orqali nafaqat ijtimoiy-iqtisodiy samaraga erishish, balki daromad olishdan ham iborat ekanligi ta'kidlanadi.

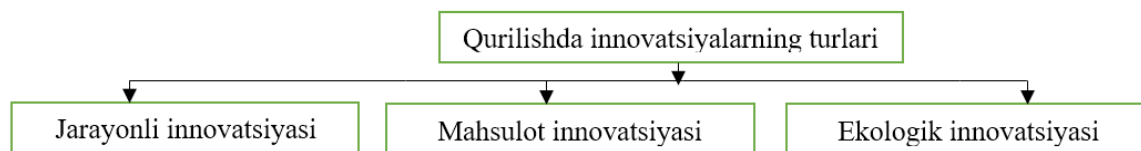
Bizning fikrimizcha, innovatsiya — bu korxona tomonidan yuqori darajada foyda olish maqsadida qayta tashkil etilgan mehnatning samarali natijasidir.

A. A. Artemenko innovatsion qurilish faoliyatini qurilish-montaj ishlari samaradorligini oshirish maqsadida amalga oshiriladigan turli yangiliklarga asoslangan qurilish faoliyati sifatida talqin etadi.

Mazkur ta'rifdan kelib chiqib aytish mumkinki, innovatsiyalar qurilish ishlab chiqarishiga ilg'or ishlanmalar va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni ta'minlaydi. Bu esa qurilish kompaniyalari tomonidan ishlab chiqarilayotgan tovarlar va xizmatlarning raqobatbardoshligini oshirish bilan birga, ularning sifati yanada yuksalishiga xizmat qiladi.

Innovatsion qurilish faoliyatida loyihalarni boshqarish samaradorligi ko'p jihatdan qurilish kompaniyasining investitsiya strategiyasi qay darajada aniq va puxta ishlab chiqilganligiga bog'liq.

Ilmiy adabiyotlarda qurilish innovatsiyalarining uchta turi ajralib turadi, ular 2-rasmda keltirilgan.

1-rasm. Qurilishda innovatsiyalarning turlari¹

Shunday qilib, ilmiy adabiyotlarda qurilish innovatsiyalarining quyidagi turlari ajralib turadi:

Jarayonli innovatsiyalar. Ushbu innovatsiyalar guruhi qurilish faoliyati davomida alohida jarayonlarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan vaqtni qisqartirish, shuningdek, mehnat unumdorligini oshirish imkonini beradigan yangi samarali qurilish texnologiyalarini joriy etish jarayonida qo'llaniladi;

Ishlab chiqarish innovatsiyalari - ilgari qurilish faoliyatida ishlatilgan mahsulotlarga nisbatan yaxshilangan iste'mol va ehtiyojlarni qondirish sifatlariga ega bo'lgan yangi qurilish materiallari.

Ekologik innovatsiyalar. Ushbu innovatsiyalar guruhi qurilish faoliyati davomida tabiiy muhitga zararni minimallashtirishga yordam beradigan turli materiallar va texnologiyalarni, resurslarni tejovchi texnologiyalarni o'z ichiga oladi.

Yuqoridagi fikrlardan kelib chiqib, qurilish innovatsiyalarini qurilish faoliyatining har qanday jarayoniga kiritish mumkin degan xulosaga kelish mumkin.

Qurilish innovatsiyalarining barcha turlari bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, bu maksimal ijobiy samaraga erishish uchun ularni innovatsion qurilish faoliyatini amalga oshirishda har tomonlama qo'llashni taqozo etadi.

Qurilish faoliyatiga innovatsiyalarni samarali tatbiq etish qurilish jarayonining natijalariga yaxshi foydali ta'sir ko'rsatadi.

Innovatsion qurilish faoliyati makro darajada bir qator samarali ijobiy ko'rsatkichlarni keltirib chiqaradi, ular quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

¹ Muallif ishlanmasi

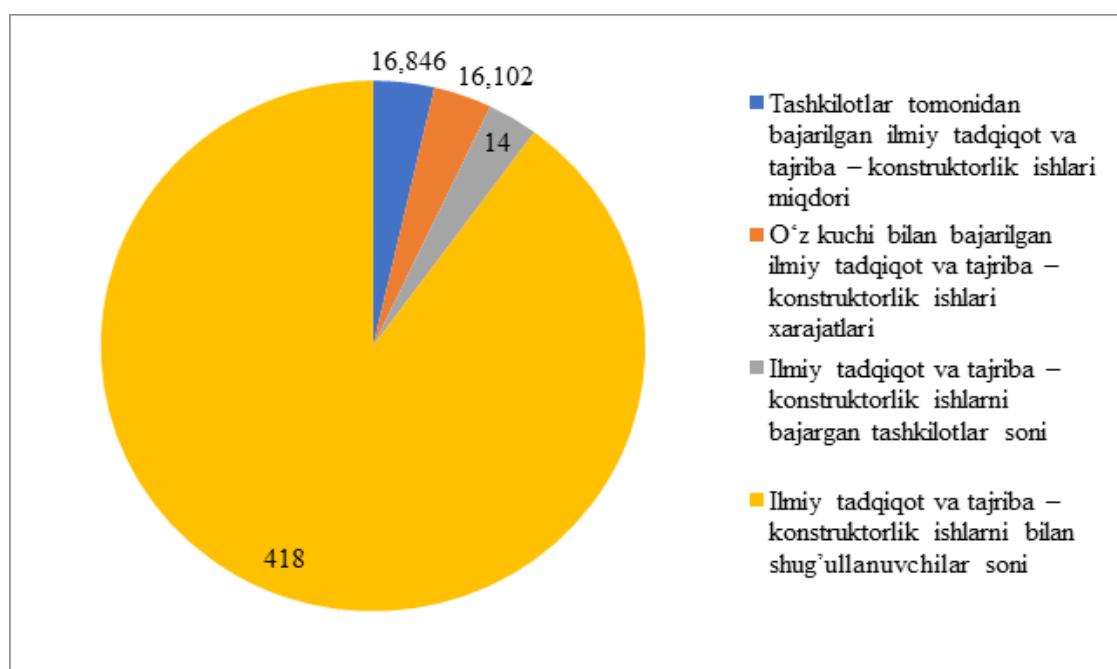
- qurilish samaradorligini oshirish;
- bajarilayotgan qurilish ishlari sifatini oshirish;
- qurilish faoliyatini amalga oshirish jarayonida foydalaniladigan resurslarni tejashni ta'minlash;
- binolar va inshootlarni ekspluatatsiya qilish bilan bog'liq xarajatlarni kamaytirish.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ilmiy maqolani tayyorlash jarayonida ilmiy tadqiqotni amalga oshirishning tizimli tahlil, induksiya va deduksiya, analiz va sintez, qiyosiy hamda trendli tahlil usullaridan foydalanildi. Shuningdek, tadqiqot jarayonida statistik ma'lumotlar rasmiy manbalardan olindi hamda taniqli iqtisodchi olimlarning innovatsiyalarning iqtisodiy rivojlanishdagi o'rnini bo'yicha ilmiy-nazariy qarashlari va xulosalaridan keng foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2023-yilda ilmiy tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlarini 15 ta tashkilotda faoliyat yuritayotgan 1158 nafar ilmiy izlanuvchi xodim amalga oshirgan bo'lib, jami 285,16 mlrd so'mlik tadqiqot va ishlanmalar bajarilgan. So'nggi 5 yil davomida bajarilgan ilmiy ishlar hajmining o'sishi 94,09 foizdan ortiqni tashkil etgan (2-rasm).

2-rasm. Samarqand viloyati bo'yicha tashkilotlar tomonidan bajarilgan ilmiy tadqiqot va tajriba – konstruktorlik ishlari miqdori

Innovatsion qurilish faoliyatini rivojlantirish ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishni, qurilish-montaj mexanizmlarini zamonaviy texnologiyalar bilan yangilashni talab etadi. Bu esa, o'z navbatida, qurilish sohasida mehnat unumdorligining yanada oshishiga xizmat qiladi.

Qurilish faoliyati ko'plab turli ish turlari va texnologik jarayonlarni o'z ichiga oladi. Ularning har biri innovatsiyalardan foydalanish asosida amalga oshirilishi uchun keng imkoniyatlarga ega. Qurilish innovatsiyalari qurilishda qo'llaniladigan turli dizayn va zamonaviy arxitektura yechimlarini, qurilish faoliyatini boshqarish va tashkil etish usullarini, muhandislik yechimlarini, qurilish texnologiyalari hamda innovatsion qurilish materiallarini qamrab oladi.

Qurilish faoliyatida qo'llaniladigan innovatsion qurilish materiallari va texnologiyalar quyidagi mezonlarga javob berishi lozim:

- qurilish jarayonlarini soddalashtirishga xizmat qilishi;
- qurilish jarayonlariga sarflanadigan vaqtni qisqartirishga yordam berishi;
- qurilish faoliyatini amalga oshirish bilan bog'liq xarajatlarni kamaytirishga imkon yaratishi;
- qurilish loyihasining energiya samaradorligini oshirishga ko'maklashishi;
- qurilish obyektlarining hayotiy davrini uzaytirishga xizmat qilishi;
- qurilish obyektlarining "yashil iqtisodiyot" talablariga mosligini ta'minlashga hissa qo'shishi.

Innovatsion qurilish faoliyatini rivojlantirishga ta'sir etuvchi asosiy omillar qatoriga quyidagilarni kiritish mumkin:

- qurilish loyihalarini ishga tushirish jarayonida xarajatlarning ortishi;
- ayrim mijozlarda qurilish sohasidagi innovatsiyalarga nisbatan ehtiyotkor yondashuvning mavjudligi;
- innovatsion tadqiqotlarni amalga oshirish uchun zarur moliyaviy resurslarning cheklanganligi;
- qurilish faoliyatining iqlim sharoitiga bog'liqligi;
- davlat organlari tomonidan innovatsion qurilish faoliyatini qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yanada kuchaytirish zarurati;
- qurilish tashkilotlari va qurilish ilmiy-tadqiqot markazlari o'rtasidagi hamkorlik samaradorligini yanada oshirish ehtiyoji.

Qurilish faoliyatidagi innovatsiyalarning xususiyatlarini tahlil qilishda, avvalo, innovatsion qurilish faoliyatini amalga oshirishda qo'llaniladigan rejalashtirish, baholash va moliyalashtirishning maxsus usullaridan foydalanishni nazarda tutish lozim.

Innovatsion qurilish faoliyati atrof-muhit va iqtisodiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Qurilishda innovatsiyalarning keng joriy etilishi qurilish ishlab chiqarishining barcha jarayonlariga ta'sir etib, innovatsion qurilish faoliyatini boshqarish tizimini takomillashtirish zaruratini yuzaga keltiradi.

Bugungi kunda qurilish faoliyatida ko'plab innovatsion texnologiyalar qo'llanilmoqda. Biroq barcha qurilish tashkilotlari ham o'z faoliyatida innovatsion qurilish texnologiyalarini bir xil darajada faol tatbiq etmoqda, deb aytilish qiyin. Ayrim qurilish korxonalari qurilish loyihalarini amalga oshirishda an'anaviy usullardan foydalanishni davom ettirmoqda. Shunga qaramay, qurilish kompaniyalari faoliyatida innovatsion texnologiyalardan foydalanish ko'lami tobora kengayib bormoqda va bu ularning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu bois, qurilish kompaniyasi bozorda barqaror raqobat ustunligiga asosan innovatsion rivojlanish strategiyasidan samarali foydalanish orqali erishishi mumkin, degan xulosaga kelish mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Innovatsion qurilish faoliyati qurilish sohasini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi va bu, o'z navbatida, iqtisodiy tizim rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Qurilish faoliyatida innovatsiyalardan foydalanish qurilish ishlari sifatini oshirish, resurslardan samarali foydalanish hamda ishlab chiqarish tannarxini kamaytirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, innovatsion qurilish faoliyati turli yangiliklarga asoslangan qurilish faoliyati bo'lib, uni amalga oshirishdan asosiy maqsad qurilish ishlari samaradorligini oshirish, shuningdek, qurilish faoliyati doirasida bajariladigan jarayonlarni yanada takomillashtirishdan iborat.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Артеменко, А. А. Инновационная деятельность в строительстве: сущность и основные направления развития // *Экономика и предпринимательство*. 2019. № 7. С. 740–744.
2. Максаков, В. Ю., Слепухова, Ю. Э. Инвестиционно-строительная деятельность в современной экономике: сущность, критерии, особенности // *Агропродовольственная политика России*. 2016. № 3. С. 46–49.
3. Иванова, Н. А. Сущность инновационной деятельности в строительной сфере // *Вектор экономики*. 2018. № 10. С. 64.
4. Школик, О. А. Финансовый потенциал нефтегазодобывающих регионов России // *Экономические и гуманитарные исследования регионов*. 2011. № 3. С. 211–220.
5. Рустамбеков, И. Р. Инновация фаолиятини фуқаролик-ҳуқуқий тартибга солинишининг айрим масалалари // *Ўзбекистон қонунчилиги таҳлили*. 2014. № 1–2. Б. 10–13.
6. OECD. *Innovation in Firms: A Microeconomic Perspective*. Paris: OECD Publishing, 2009.
7. Exactitude Consultancy. *Construction Industry Market Report*. Manba: <https://exactitudeconsultancy.com/ru/reports/3028/construction-industry-market/>

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100